

Dipòsit Legal: B. 23313/66

Director:
ANDREU-AVELÍ ARTÍS I TOMASEditor:
DIARIO TELE|EXPRES, S. A.
Imprimeix:
Publicaciones Reunidas, S. A.Redacció i Publicitat:
Aragó, 390, 5è. pis.
Telèfon 246 00 73
Barcelona - 13Administració, Distribució
i Subscripcions:
Tallers, 62 i 64, 3r. pis
Telèfon 232 64 70
Barcelona - 1**PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:**
Espanya, Andorra, Portugal, Fili-
pines, Marroc i Amèrica (excepte
Estats Units i Puerto Rico):
Semestre: 390 ptes. Any: 780 ptes.
Altres països:
Semestre: 455 ptes. Any: 905 ptes.
Números endarrerits: 2 ptes. de
recàrrec
Pagament anticipat per gir pos-
tal, xec, o transferència
En els preus de subscripció hi
van inclosos els números
extraordinaris
Les subscripcions començaran
amb el primer número del mes
següent al de la sol·licitud**sumari**Pàg. 11: FILOSOFIA DEL FRACAS, per
AURORA BERTRANAPàg. 14 i 15: JOAQUIM FOLGUERA, EL
JOVE POETA, per**E. CORRAL I COLL DEL RAM**
Pàg. 16: EL NEN MONGÒLIC DEL PISDE DALT, per
MERCÉ AROLA I ALENTORNPàgs. 20 i 21: COM ES FA UNA PIPA,
per
FERRAN DE POLPàgs. 24 i 25: L'AVINGUDA GARCIA
MORATO, per
RAFAEL PRADESPàg. 28: GUATEMALA, TAMBÉ PAÍS DE
PAU, per
JOSEP M. POBLETPàg. 35: SOBRE ELS INFANTS TRIS-
TOS, per
FELIP CIDPàg. 36: PAVLOV I PIUS XII, per
OCTAVI FULLATPàgs. 38 i 39: ROISSY-EN-BRIE, PARA-
DÍS EQUIVOC, Memòries de
XAVIER BENGUERELPàg. 41: HERÈNCIA DE SEGLES, per
VICENÇ RIERA LLORCAI les seccions habituals de Joaquim
Casas, «Follet», Albert Jané, Josep Fau-
li, Oriol Martorell, Jaume Miravittles, Pe-
rich, Jaume Picas, Robert Saladrigas i
Tisner.**pas a desnivell**

per PERE CALDERS

1884

LA presència d'en Josep Carner a Barcelona tanca un parèntesi, tot i que l'interrogant sobre els orígens del seu llarg allunyament quedarà, potser per sempre, sense resposta. En tot cas, només pot donar-la ell, si ho vol fer, perquè la seva contribució a la nostra història ha excedit de bon tros els valors aïllats d'un anecdotari personal.

Sempre m'ha atret —i no pas a mi sol, naturalment— considerar com era el món en el moment de la naixença d'una gran personalitat. En Carner va veure la primera llum (valgui l'acreditat eufemisme), el dia 9 de febrer de 1884. Com era el món de l'any 1884? Què hi passava? He fullejat dues revistes de l'època: «La ilustración española y americana», de Madrid, i «L'Illustration», de París.

A la secció «crònica general» del número corresponent al dia 8 de febrer de 1884, trobo a «La ilustración española y americana» coses com aquestes:

Una altra nova i completa derrota han sofert en el Sudan els anglesos i els egipcis, amb la destrucció de l'exèrcit que manava el general Baker. Si resulta certa la notícia que les tropes egípcies van tirar les armes a terra en presència de l'enemic, agenollant-se per a implorar clemència, i si és veritat que això és un costum d'aquells soldats, creiem que la nació egípcia hi guanyaria molt llicenciant aquestes tropes, ja que val més no tenir soldats i saber-ho positivament, que no pas creure's defensats estant, en realitat, indefensos. Es deia que els soldats del Madhi anaven mal armats i seminus. ¿S'han entestat a donar-los armament Egipte i Anglaterra? Perquè aquests exèrcits ben equipats que s'envien per a combatre la insurrecció no són altra cosa que combois per a proveir l'enemic.

La «Crònica general», formada per notícies i comentaris en paràgrafs separats, continua:

Viena ha estat declarada en estat de setge, per exigir-ho així les conspiracions socialistes. Que els governs adoptin mesures per a defensar-se, ens sembla lògic i natural. Cal, no obstant això, que pensin a obrir altres vàlvules de seguretat contra determinades idees, que si proliferen tant no deuen mancar del tot de base i fonament. Si la propietat torna a ésser sotmesa a judici com en el naixement de les societats, potser és perquè els recursos i forces socials producte de tots s'utilitzen quasi exclusivament a assegurar per a alguns la possessió del que tenen, sense ocupar-se gens de procurar als altres allò que els falta. Ens van mancant ideals que ens uneixin i els interessos materials no poden lligar als qui no aconsegueixen la seva part.

Més endavant, una nota evocadora: *Don Constantino Gil ens envia «Los Postergados» manual de crisis polítiques i mètode fàcil i breu per a formar ministeris. És un llibre enginyós i ben escrit. Felicitat autor: la nova edició és la tercera de la seva obra. (De venda a la «Libreria de Fe», Carrera de San Jerónimo, 2, Madrid).*

Per la seva banda, «L'Illustration» publicava una «Histoire de la semaine». En el número del 9 de febrer de 1884, i a la secció esmentada, hi ha una ressenya crítica sobre la Cambra de Diputats: *Hom s'ocupa molt —i fa bé de la crisi obrera en aquests moments... Des de fa alguns milers d'anys, al dir de la història, hi ha una qüestió social, i, pesi a la diversitat de mitjans que s'hagin pogut adoptar per a resoldre-la, encara espera una solució. Tot al més, es pot dir que els sofriments d'avui dia són veritablement menys durs que en els temps antics, i que, d'altra banda, aquells que els suporten en tenen a vegades una part de responsabilitat.*

El 1884, feia deu anys que França havia establert el seu protectorat sobre Annam i Tonquín. «L'Illustration» publica uns gravats que devien estimular els possibles colonitzadors, amb uns epígrafs que conviden: *Els indígenes tenen bon humor i són molt laboriosos, treballen de pressa, bé i a molt bon preu. Temptador! Però l'objectivitat informativa obliga els editors a publicar un altre gravat on es veu un grup de soldats patrullant pels voltants de Hanoi. Cada dia hi ha noves alarmes. Les nostres tropes han de cobrir-se el casc amb una funda negra, perquè d'altra manera serien un blanc perfecte per a l'enemic.*

Alguna d'aquestes informacions conserva una frescor encantadora. Qui sap si la història no es repeteix perquè no li cal: en determinats aspectes, està simplement endormiscada. Quan diem que en Josep Carner ho trobarà tot molt canviat, hauriem de convenir que sí, però no tant.